

Tematski sastanak Odbora za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu:

Novi pristupi u EU programima mobilnosti

BOLONJSKI PROCES I MOBILNOST

Zagreb, 29. lipnja 2006

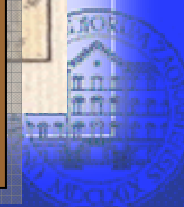
TEMPUS
UM-JEP 18094

Melita Kovačević

Mobilnost
? Nešto
novo?

TEME

1. Određenje mobilnosti u okviru BP
2. Podatci iz EU i SAD o ostvarivanju mobilnosti
3. Mobilnost u našoj sredini: legislativa, socijalna dimenzija, administrativna podrška
4. ESIB preporuke – namjesto zaključka

We recognise that **mobility of students and staff** among all participating countries remains **one of the key objectives of the Bologna Process**. Aware of the many remaining challenges to be overcome, we reconfirm our commitment **to facilitate the portability of grants and loans** where appropriate through joint action, with a view to making mobility within the EHEA a reality.

We shall **intensify our efforts to lift obstacles to mobility** by facilitating the delivery of visa and work permits and by encouraging participation in mobility programmes. We urge institutions and students to make full use of mobility programmes, advocating full recognition of study periods abroad within such programmes.

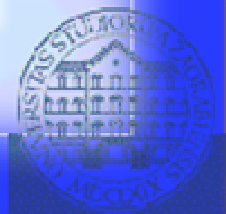
(Bergen Communiqué)

Bolonjska deklaracija

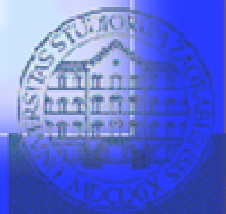
- šest ideja-vodilja

- Usvajanje sustava usporednih klasifikacija
- Tri ciklusa, prediplomski, diplomski i poslijediplomski
- Uspostavljanje sustava bodovanja
- **Promocija mobilnosti**
- Promocija europske suradnje u osiguranju kvaliteta
- Promocija europskog obrazovnog sustava

Razmjena studenata u EU

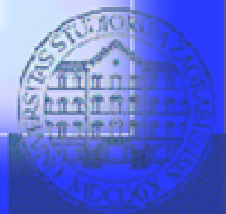
1. Studijski programi usklađeni sa srodnim programima zemalja potpisnica Bolonjske deklaracije
2. Uvođenje triju stupnjeva studija: preddiplomski, diplomski i postdiplomski
3. Uvođenje bodovnog sustava (ECTS:European Credit Transfer System)
4. Pojačana mobilnost u kojoj će se studenti tijekom studija moći uključiti u nastavu unutar vlastitog i unutar europskih sveučilišta
5. Uvođenje usporedivih akademskih i stručni stupnjeva

1. Povećan broj studenata

UNUTAR ZEMALJA POTPISNICA BOLONJSKOG PROCESA

- od 1980. Europska Unija podržava mobilnost
- koristeći se Socrates/Erasmus programima, oko 124 000 studenata (oko 1% svih eurposkih studenata) financiralo je svoj studij dobivenim stipendijama za školovanje u inozemstvu
- 2013. planira se doseći brojka od 375 000 studentskih razmjena
- Campus Europae: još ambiciozniji cilj: razmjena 40% studenata svake godine

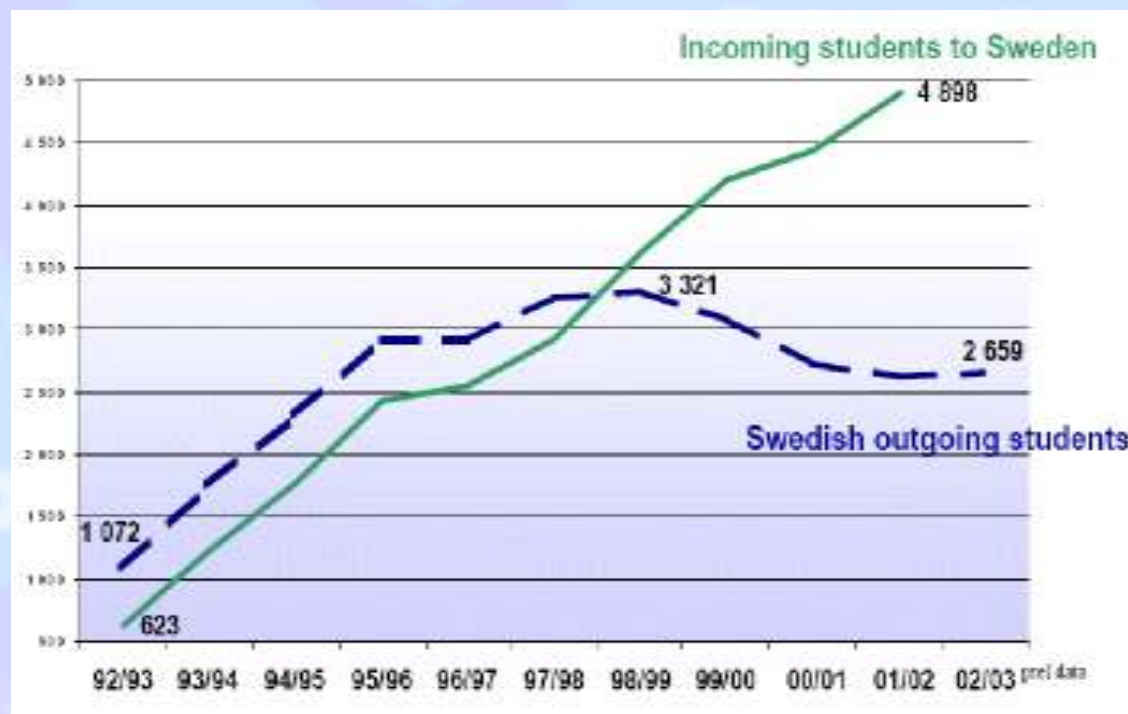

1. Povećan broj studenata

UNESCO: oko dva milijuna studenata obrazuje se izvan svojih zemalja

British Councila i IDP Education Australia
predviđanje: taj će se broj udvostručiti do 2015. i ponovo udvostručiti
do 2025.

→ do 2025, 8 milijuna studenata bit će obrazovano u inozemstvu

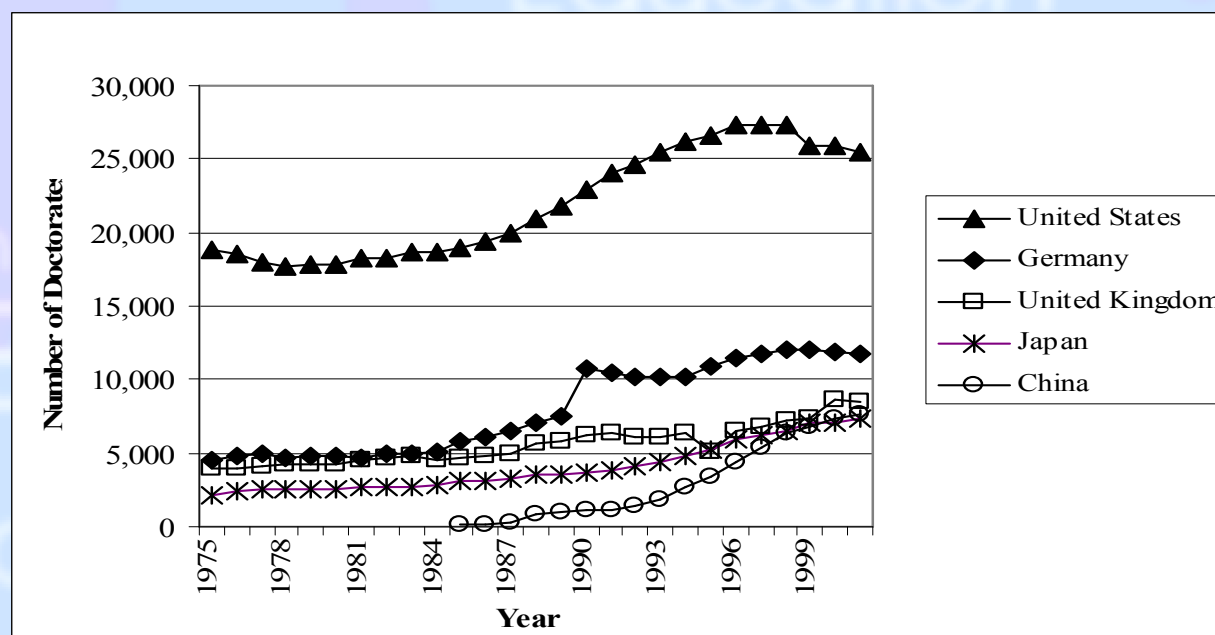
Primjer: priliv studenata u švedski obrazovni sustav

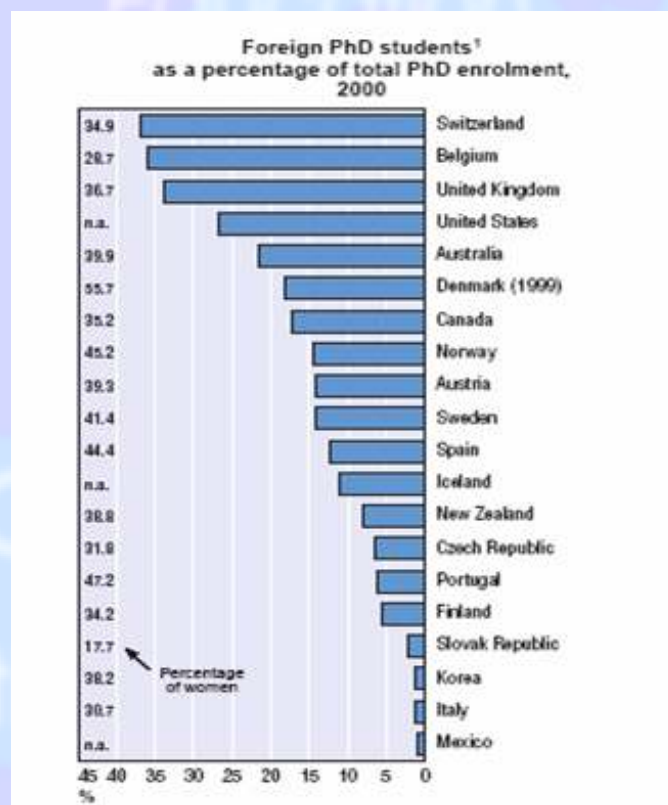

1.
Povećan broj
studenata

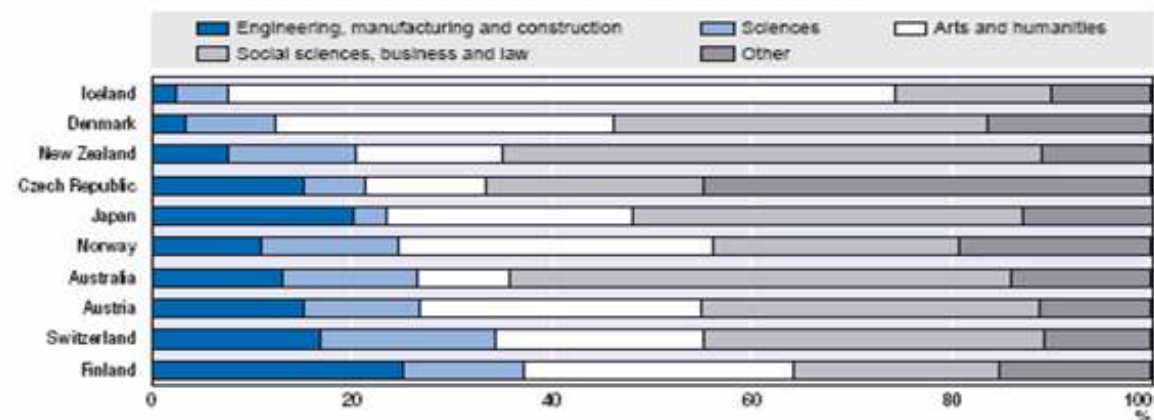
2.
Marketinške
kampanje
zemalja – utrka
za *mozgovima*

Mogućnost *proizvodnje* doktorskih studenata

Distribution of foreign PhD students by field of study, 1998

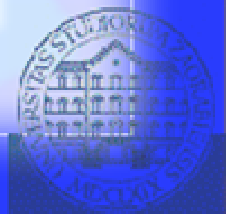

OBRAZOVANJE NOVOG ISTRAŽIVAČKOG KADRA EUROPA vs. SAD

about 4% out of the total pool of European human resources in S&T (or, roughly estimated, 400 000 out of 11 million) are living/working in the USA

nearly 75% of European Ph'D recipients at US universities prefer to stay in the US after their Ph'D

moreover, 'lost human capital' has increased substantially during the last decade: from 49% in 1990 to 73% in 1999.

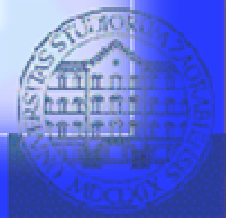

STAV PREMA MOBILNOSTI I ŠTO POMAŽE NJEZINOM PROMAKNUĆU

Integracija studentske mobilnosti – prema zemljama (postotci, mogućnost višestrukog odgovora)

Country of university												
	AT	CH	DE	ES	FR	HU	IT	NL	NO	PL	UK	Total
Joint curricula with double degree	29	29	67	56	39	23	27	75	26	22	28	39
Joint curricula without double degree	18	14	18	22	28	8	45	33	22	7	28	20
Mandatory study abroad	18	29	62	11	11	23	18	67	26	4	33	30
Other curricular measures	0	21	10	0	11	0	9	25	13	0	22	10
No curricular measures	53	26	13	44	39	62	45	8	39	74	33	39
Total	118	129	169	133	128	115	145	208	126	107	144	139
Count (n)	(17)	(14)	(39)	(9)	(18)	(13)	(11)	(12)	(23)	(27)	(18)	(201)

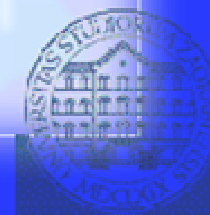
Izvor: Centre for Research on Higher Education and Work, University of Kassel, 2006

Mjere i postupci za olakšavanje studentske mobilnosti

Country of university												
	AT	CH	DE	ES	FR	HU	IT	NL	NO	PL	UK	Total
Introduction of ECTS *	100	100	74	78	76	83	100	100	96	92	63	86
Broad variety of attractive partner universities *	88	86	100	100	76	58	64	83	91	58	88	83
Financial aid can be taken abroad *	100	71	76	33	76	50	64	75	91	62	38	70
Increase of counseling/supervision	88	57	71	56	82	58	55	42	91	73	63	70
No deduction from standard period of study	6	14	29	33	0	42	36	25	74	50	44	34
Other measure	18	29	13	11	12	0	18	25	13	8	19	14
Total	400	357	363	311	324	292	336	350	457	342	313	357
Count (n)	(17)	(14)	(38)	(9)	(17)	(12)	(11)	(12)	(23)	(26)	(16)	(195)

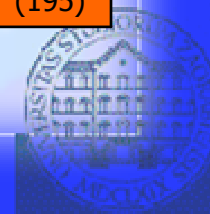
Izvor: Centre for Research on Higher Education and Work, University of Kassel, 2006

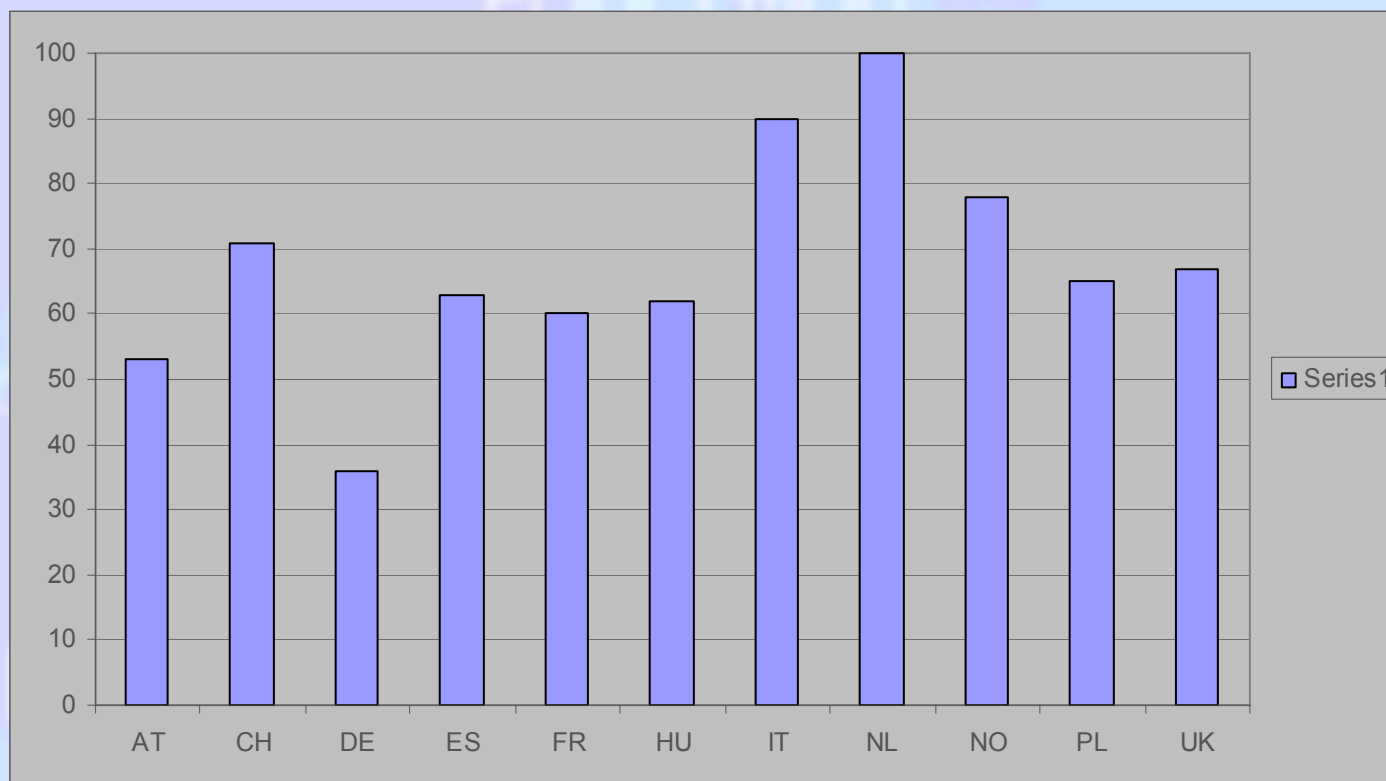
Mjere za povećanje atraktivnosti studijskih programa za međunarodne studente

	Country of university											Total
	AT	CH	DE	ES	FR	HU	IT	NL	NO	PL	UK	
Lectures/courses held in English language	65	62	79	33	29	92	50	100	87	81	-	71
Comprehensive and clear offer of information	82	77	82	56	47	62	60	67	70	65	67	69
Intensive supervision and orientation or introductory courses	82	77	82	56	47	62	60	67	70	65	57	69
Cheap accommodation, student halls of residence, etc.	59	38	61	22	53	62	60	33	52	81	40	55
Implementation of a Diploma Supplement	53	46	58	33	6	62	20	75	87	73	7	52
Facilitated admission procedures	35	15	50	44	29	23	60	58	52	58	53	45
Specialised study programmes for foreigners	41	8	39	56	41	31	20	33	17	27	13	30
Other	24	15	8	11	12	8	10	17	4	4	13	10
Total	400	357	363	311	324	292	336	350	457	342	313	357
Count (n)	(17)	(14)	(38)	(9)	(17)	(12)	(11)	(12)	(23)	(26)	(16)	(195)

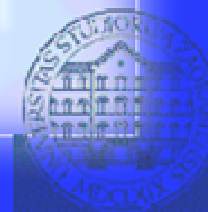
Izvor: Centre for Research on Higher Education and Work, University of Kassel, 2006

Pomoć modularizacije kurikuluma u boljem uklapanju razdoblja studija izvan matičnog sveučilišta

Izvor: Centre for Research on Higher Education and Work, University of Kassel, 2006

Mobilnost – u praksi

KADA?

Prvi stupanj
Drugi stupanj
Treći stupanj

GDJE?

Unutar:

Zemlje
Regije
Institucije

KOLIKO DUGO?

Tjedana/mjeseca
Godina
Cijeli stupanj

ŠTO?

Predmet
Dvostruka diploma
Združeni studij

ZAŠTO?

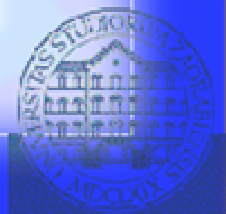
Studij
Zaposlenje
Osobno

PREPOZNAVANJE?

Transparentnost
Rezultati učenja
Vrijeme
Mogućnost zaposlenja

Problemi i prepreke na nacionalnoj razini

- stipendije za mobilnost studenata nedovoljne / nedovoljno regulirane
- društveni aspekti mobilnosti još ne zadovoljavaju zahtjeve za jednakošću
- nacionalna legislativa još nije prilagođena europskoj i nije spremna za mobilnost studenata
- administrativna podrška za mobilnost još nije spremna
- hrvatsko okruženje visokog obrazovanja nije spremno za implementaciju sustava mobilnosti

Razlike među zemljama

1. tradicija i prijašnje iskustvo u mobilnosti
2. pristup različitim programima za poticanje mobilnosti
3. konkretne strategije pojedinih sveučilišta

Jednakost studenata

Socijalna dimenzija mobilnosti

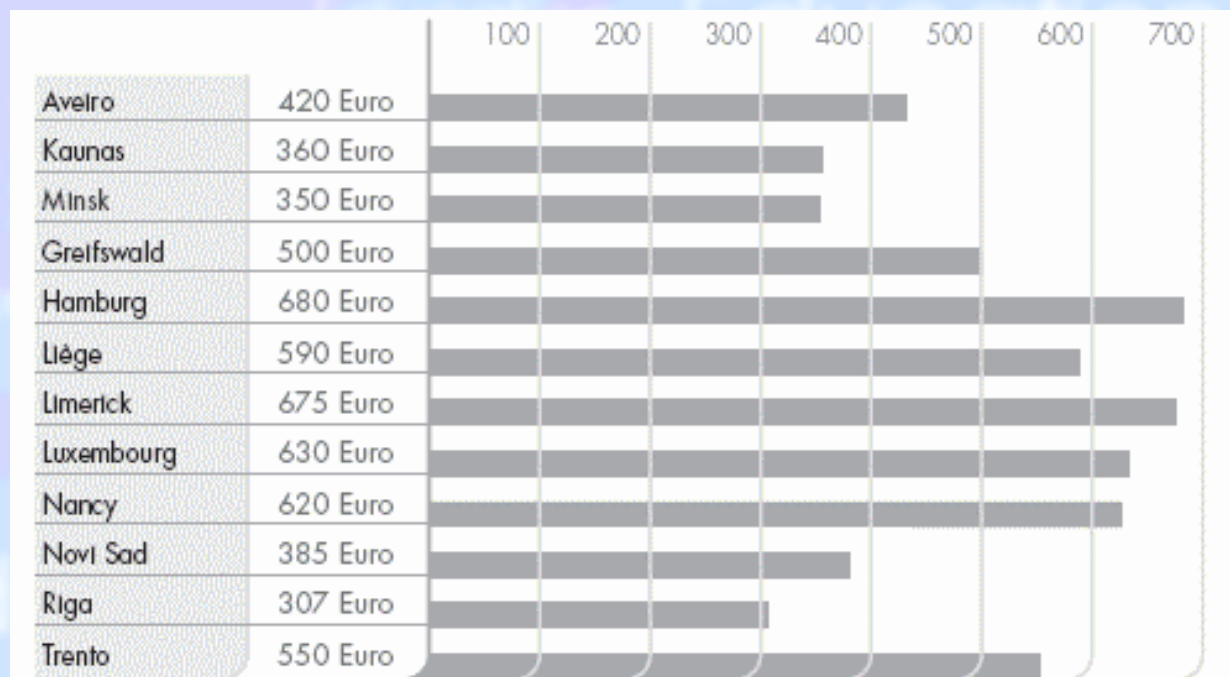
Omogućiti studentima koji studiraju na drugim sveučilištima jednaka prava kao studentima tih sveučilišta

1. Socijalna prava (zdravstveno osiguranje/sufinanciranje smještaja i prehrane...)
2. Zakonska prava (studentski honorarni poslovi/bankovni račun...)
3. Izjednačen socijalni status (stipendije/studentski krediti/uzimanje u obzir specifičnosti zemlje/područja u kojoj se student nalazi)

Jednakost studenata

Socijalna dimenzija mobilnosti

graphic 1: average living costs (per month) in the different Campus Europae cities

Nužno ostvariti:

- jednake mogućnosti pristupa i sudjelovanja svih studenata u različitim programima za mobilnost (nasuprot npr. selekcije studenata i davanja novčane podrške samo najboljima / *hrvatska praksa*)
- stvaranje cjelovitog sustava podrške, uključujući sve razine realizacije pokretljivosti studenata (od pojedinca nastavnika preko studijskih programa, fakulteta, sveučilišta i odgovornih ministarstava do drugih sudionika u društvenoj zajednici)

Razine realizacije mobilnosti

1. **Legislativa**

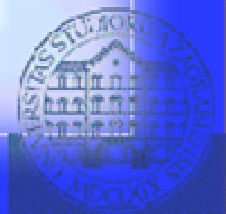
- usklađivanje s EU zakonima
- nacionalna

2. **Praksa**

- stipendije?
- stipendije za strane studente (odobreno : odbijeno)
- dolazak stranih studenata / odlazak domaćih
- pristup programima

3. **Problemi**

- priznavanje razdoblja studiranja / institucije
- postojanje provjere dvostrukog financiranja
- troškovi studiranja u drugoj zemlji / prilagođavanje stipendija?

ESIB (The National Unions of Students in Europe)

Preporuke za mobilnost:

- Pristup mobilnosti i informacijama
- Akademsko vrednovanje razdoblja studiranja u inozemstvu
- Uklanjanje ekonomskih i administrativnih barijera
- Pristup socijalnim službama
- Uklanjanje jezičnih barijera
- Potpuna akademska i društvena integracija
- Uspostavljanje horizontalne i vertikalne mobilnosti
- Zemljopisna pokrivenost

